

**PROGRAMACIÓN
DIDÁCTICA
3º EDUCACIÓN PRIMARIA**

CEIP A LAXE
CURSO 2018 / 2019

ÍNDICE:

páx.

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN	3
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	4
3. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO	10
4. CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	12
4.1. CONCRECIÓN POR ÁREAS	
4.2. INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN COMÚNS A TODAS AS ÁREAS	
5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS	66
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	67
7. AVALIACIÓN.....	67
7.1. MÍNIMOS ESIXIBLES	
7.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	
7.3. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DOS ALUMNOS	
8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA	
DOCENTE	72
9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	73
10. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	74
11. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS	75
12. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS	75

1.INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

O CEIP A Laxe é un centro pequeno da zona rural de Ferrol. O centro consta de 4 unidades, 1 de Educación Infantil e 3 de Educación Primaria, contando neste curso académico cun total de 55 alumnos/as.

Este ano volveuse a dar a circunstancia de que terceiro e cuarto están xuntos nunha aula, coas dificultades engadidas que isto supón para o labor docente diario. En total son 13 alumnos/as.

Características evolutivas dos/as nenos/as entre 8 e 10 anos.

- Desenvolvemento psicomotor.
  - O coñecemento básico do corpo está superado pola maioría dos/as nenos/as e prosegue o proceso de estruturación corporal.
  - Mellora a coordinación, con movementos máis eficaces e económicos.
  - Estabilízase a dominancia lateral e ocular.

- Desenvolvemento socio-afectivo.
  - Teñen maior autonomía con relación aos seu proxenitores.
  - Manifestan gran interese polo que acontece fóra da familia.
  - Compañerismo. Aparecen os primeiros líderes do grupo.
  - Sentimentos de pertenza a un grupo.
  - Os xogos son o motor principal deste desenvolvemento socio-afectivo.
  - Bo axuste as normas sociais.

- Desenvolvemento intelectual.
  - Continúan no estadio das operacións concretas, o cal lles obriga a manipular os obxectos, a linguaxe ... para alcanzar os conceptos que se propoñen e que van aumentando en complexidade.
  - Manexan con soltura símbolos, o que facilita as aprendizaxes.
  - Comezan a realizar reflexións sistemáticas sobre as actividades que levan a cabo, polo que intentan ordenar, clasificar e comparar.

- Desenvolvemento da linguaxe.
  - Distribúen e ordenan bastante ben as palabras e as oracións no espazo-tempo.
  - Presentan dúbidas ortográficas.
  - Amplían considerablemente o seu vocabulario e son capaces de definir palabras.
  - Len de xeito fluído.
  - Deben seguir traballando a comprensión lectora.

Estes rasgos son bastantes comúns, podendo aparecer en maior ou menor grado en cada alumno/a. Os mestres debemos esforzarnos en coñecer a cada alumno/a individualmente para adecuar o plantexamento didáctico as súas necesidades e facilitarlle así a consecución dos obxectivos programados.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	12,5%
Expresa de forma global, ideas, opinións e sentimentos con certa claridade	12,5%
Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, respecto da opinión dos e das demais.	12,5%
Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	12,5%
Escribe, con axuda e en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, utilizando elementos de cohesión básicos: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	12,5%
Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas, propias do nivel	12,5%
Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de preguntas, propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	12,5%
Le e comprende frases e pequenos textos sinxelos, previamente coñecidas en interaccións orais reais ou simuladas.	12,5%

COMPETENCIA MATÉMATICA E COMPETENCIA BÁSICA EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, contexto do problema, pregunta realizada).	12,5%

Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 10.000.	12,5%
Realiza cálculos numéricos coa operación de suma, resta, multiplicación e división na resolución de problemas contextualizados.	12,5%
Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.	12,5%
Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	12,5%
Interpreta e describe situacións, mensaxes e feitos da vida diaria utilizando o vocabulario xeométrico axeitado: indica una dirección, explica un percorrido, oriéntase no espazo.	12,5%
Recolle e clasifica datos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas ou gráficas.	12,5%
Ordena os datos rexistrados atendendo a un criterio de clasificación.	12,5%

COMPETENCIA DIXITAL

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	12,5%
Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais para obter a información máis importante e necesaria.	12,5%
Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	12,5%
Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións	12,5%
Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	12,5%

Usa recursos gráficos e paratextuais sinxelos (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos.	12,5%
Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	12,5%
Iníciase na utilización de ferramentas tecnolóxicas, nomeadamente a calculadora, para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	12,5%

COMPETENCIA EN APRENDER A APRENDER

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	11,1%
Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	11,1%
Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa comprensión.	11,1%
Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.	11,1%
Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	11,1%
Realiza o resumo, a partir de preguntas, dun texto sinxelo.	11,1%
Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	11,1%
Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado	11,1%
Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	11,1%

COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICA

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.	11,1%
Participa en actividades individuais e de grupo e, emprega estratexias de traballo cooperativo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	11,1%
Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións sen interromper.	11,1%
Respecta as opinións da persoa que fala.	11,1%
Coida e utiliza adecuadamente os recursos de traballo.	11,1%
Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	11,1%
Respecta as regras durante o traballo en equipo.	11,1%
Respecta as normas do centro escolar.	11,1%
Resolve os conflitos, coa axuda dunha persoa adulta, de modo construtivo	11,1%

COMPETENCIA EN SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	12,5%
Participa no traballo en grupo.	12,5%
Participa activamente e con coherencia básica en diversas situacións de comunicación: - Diálogos	12,5%

- Exposicións orais seguindo un modelo, e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	
Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	12,5%
Planifica o proceso de traballo con preguntas apropiadas: que quero descubrir?, que teño?, que busco?, como o podo facer?, non me equivoquei ao facelo?, a solución é idónea?	12,5%
Expresa abertamente as propias ideas.	12,5%
Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	12,5%
Practica as estratexias de axuda entre iguais.	12,5%

COMPETENCIA EN CONCIENCIA E EXPRESIÓN CULTURAIS

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Recoñece, partindo da realidade galega, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural	10%
Distingue entre prehistoria e historia recoñecendo a importancia das manifestacións escritas como avances que supoñen a transición entre esas épocas.	10%
Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico do contorno próximo e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	10%
Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	10%
Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	10%
Participa en actividades literarias do centro.	10%

Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	10%
Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	10%
Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	10%
Identifica e coñece os termos propios da linguaxe plástica.	10%

3. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais , lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

4. CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.

4.1. CONCRECIÓN POR ÁREAS.

ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA							
b e g h i	B1.1. Realización de proxectos e presentación de resultados. B1.2. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.3. Utilización básica de tratamento de textos para a presentación de traballos.	B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborando con certa autonomía documentación sobre o proceso.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	CAA CCL CMCCT CSIEE CD	1º 2º 3º	5%	2'5%
			CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCCT CSIEE	1º 2º 3º	5%	2'5%
b e h	B1.4. Iniciación á actividade científica.	B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación, e obter unha información.	CNB1. 2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno mediante a observación obtén unha información.	CAA CMCCT CSIEE	1º 2º 3º	5%	2'5%
a b c m	B1.5. O traballo cooperativo. B1.6. Técnicas de estudo e traballo. B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.	CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCT CSC CSIEE	1º 2º 3º	5%	2'5%

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE							
g k	B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.	B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento.	CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.	CMCCT	1º	4%	2%
			CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	CMCCT	1º	4%	2%
a b c d g k m	B2.4. Saúde e enfermidade. B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. B2.6 Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... B2.7. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. B2.8. A relación cos demais. Toma de decisións. B2.9 A igualdade entre homes e mulleres.	B2.2. Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso deseñando protocolos para a súa prevención.	CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.	CMCCT CSC	1º	4%	2%
			CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	CMCCT	1º	4%	2%
e h	B2.10. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. B2.11. Pirámide alimentaria. B2.12. Análise de dietas equilibradas.	B2.3. Deseñar un menú equilibrado para a súa idade.	CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.	CMCCT	1º	4%	2%
			CNB2.3.2. Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.	CMCCT CSC CSIEE	1º	4%	2%
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS							
b g	B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. B3.2. Identificación de animais e de plantas como	B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais e plantas do seu contorno próximo,	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno,	CMCCT CSIEE	2º	4%	2%

e l j o	seres vivos.	recoñecer as súas características principais e buscar información en fontes variadas.	con criterio científico.				
	B3.3. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables.		CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasifícaas con criterio científico.	CMCCT CCL CSIEE	2º	4%	2%
	B3.4. Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables. B3.5. Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia. B3.6. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno.		CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.	CMCCT CAA	2º	4%	2%
a b c e h i j l m o	B3.7. Observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible.	B3.2. Observar e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo, no seu medio ou na aula. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados.	CNB3.2.1. Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo e as explica empregando diferentes soportes.	CMCCT	2º	4%	2%
	B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.		CNB3.2.2. Rexistra e comunica de xeito oral e escrito os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	CMCCT CCL CSIEE CD	2º	4%	2%
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA							
a b c g	B4.1. Fontes de enerxía. A enerxía e os cambios.	B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias dun uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no	CNB4.1.1 Coñece algunhas fontes de enerxía, os seus usos e a súa intervención na vida cotiá.	CMCCT CSC	3º	4%	2%
	B4.2. Intervención da enerxía na vida cotiá. B4.3. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético.		CNB4.1.2. Emprega actitudes responsables	CMCCT	3º	4%	2%

h	B4.4. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. B4.5. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais.	impacto medioambiental.	de aforro enerxético e de recollida de residuos na escola.	CSC			
b e g h	B4.6. Cambios de estado da auga. B4.7. O ciclo da auga. B4.8. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de estado da auga e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos.	CNB4.2.1. Explica os cambios de estado da auga en fenómenos naturais e situacións da vida cotián.	CMCCT CCL	3º	4%	2%
			CNB4.2.2. Realiza experiencias sinxelas para identificar as forzas que fan que os obxectos se movan en situacións reais.	CMCCT	3º	4%	2%
b g h	B4.9. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura.	B4.3. Realizar mesturas sinxelas con sustancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno, achegando conclusións sobre os resultados.	CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes sustancias que emprega diariamente con respecto á auga.	CMCCT	3º	4%	2%
			CNB4.3.2. Realiza algunhas mesturas de uso doméstico e presenta conclusións dos resultados.	CMCCT	3º	4%	2%
BLOQUE 5: A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS							
a b e g	B5.1. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos e máquinas sinxelas (bicicleta, xoguetes, móbiles, tesoiras, roda, manivelas, espremedor, reloxo, pinzas, triturador...) B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.	B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e observar o seu uso na vida cotiá.	CNB5.1.1. Coñece e emprega obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián na escola analizando o seu funcionamento.	CMCCT	3º	4%	2%
			CNB5.1.2. Identifica e explica a enerxía que empregan obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso habitual na vida cotiá.	CMCCT CCL CSC	3º	4%	2%
a	B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou	B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa	CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das	CMCCT	3º	4%	2%

b	máquina de construción sinxela.	dalgún obxecto ou máquina sinxela	máquinas que empregan.	CCL			
c	B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e	para a resolución dun problema		CSC			
d	máquinas de uso doméstico, superando	formulado e presentar os					
e	estereotipos sexistas.	resultados en diferentes soportes.					
g	B5.5. Prevención de riscos no emprego de						
h	máquinas de uso cotián.						
j							
m							

ÁREA DE CIENCIAS DA SOCIAIS

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS							
a	B1.1. Iniciación ao coñecemento científico e a súa	B1.1. Realizar un traballo de	CSB1.1.1. Busca información (empregando as	CAA	1º	3%	1'5%
b	aplicación nas Ciencias sociais.	investigación que supoña a busca,	TIC e outras fontes directas e indirectas),	CCL	2º		
d	B1.2. Proposta de traballo que xurda dun problema,	selección e organización de	selecciona a relevante, a organiza, analiza,	CD	3º		
e	acontecemento ou inquietude e que supoña un	información sobre a área	obtéñ conclusións sinxelas e as comunica	CMCCT			
h	proceso de investigación e acción que garanta	(empregando as TIC e outras	oralmente e/ou por escrito.				
i	participación activa do alumnado e facilite o	fontes), a realización dun produto,					
	proceso de autorregulación de aprendizaxes.	a documentación do proceso (a					

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	B1.3.Busca e selección de información utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso mediante o uso do cartafol e comunicación das conclusións. B1.4.Iniciativa emprendedora. Planificación, xestión e presentación dos proxectos co fin de acadar obxectivos.	través do uso do cartafol) e a comunicación do resultados, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto.	CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	CSIEE CAA CMCCT	1º 2º 3º	3%	1'5%
a b c d	B1.5.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.6.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo e, emprega estratexias de traballo cooperativo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA CMCCT	1º 2º 3º	3%	1'5%
h e o	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área e do uso de textos de carácter social, xeográfico e histórico.	B1.3.Coñecer a terminoloxía propia da área e achegarse a comprender textos sinxelos de carácter social, xeográfico e histórico.	CSB1.3.1.Identifica a terminoloxía propia da área e comprende textos sinxelos de carácter social, xeográfico e histórico.	CCL CMCCT CSC	1º 2º 3º	3%	1'5%
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA							
h	B2.1.Sistema solar: o Sol e os planetas. Deseño de maquetas, presentacións ou animacións empregando ás TIC como estratexia de reforzo da aprendizaxe.	B2.1.Recoñecer e situar os elementos principais do sistema solar: o Sol, os planetas e as súas características básicas empregando as TIC.	CSB2.1.1.Identifica, localiza os elementos principais do Sistema Solar: o Sol, os planetas e recoñece algunha das súas características básicas empregando as TIC.	CMCCT CD	1º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
h e	B2.2.O planeta Terra e a Lúa, o seu satélite. Características. B2.3 Os movementos da Terra e a Lúa e as súas consecuencias: as estacións do ano, o día e a noite.	B2.2.Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar recoñecendo as súas características principais, movementos e consecuencias máis directas que producen na súa vida diaria e na contorna próxima.	CSB2.2.1.Describe de forma sinxela os movementos terrestres, o eixe do xiro e os polos xeográficos.	CMCCT CCL	1º	3%	1'5%
			CSB2.2.2.Expón, de maneira sinxela, como se produce o cambio entre o día e a noite e as estacións do ano como consecuencia dos movementos terrestres.	CMCCT CCL	1º	2%	1%
			CSB2.2.3.Identifica a Lúa como satélite da Terra e describe algunha das súas característica principais.	CMCCT CCL	1º	3%	1'5%
h e	B2.3.As capas da Terra: características básicas. Formación dun volcán. Simulación da erupción dun volcán. Medidas para a prevención de danos.	B2.3.Identificar as capas da Terra segundo a súa estrutura sexa interna ou externa. Explicar que é un volcán, que acontece no momento da erupción e algunhas medidas de actuación básicas para a prevención de danos.	CSB2.3.1.Identifica, nomea e describe as capas da Terra.	CMCCT CCL	1º	3%	1'5%
			CSB2.3.2. Explica que é un volcán e que acontece cando entra en erupción e nomea algunha medida para previr danos.	CMCCT CCL CAA	1º	2%	1%
h g o	B2.4.Formas de representar a Terra. planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.	B2.4.Identificar as distintas formas de representar a superficie terrestre e localizar o lugar no que vive.	CSB2.4.1.Recoñece as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.	CMCCT CCL	1º	3%	1'5%
h g o	B2.5.Cartografía. Planos e mapas. O planisferio. Escalas sinxelas. Signos convencionais básicos. Orientación no espazo. Identificación sobre planos e mapas das diferentes rutas de acceso á escola, biblioteca,.. así como dalgúns elementos representativos da localidade.	B2.5.Distinguir entre planos e mapas, incluíndo os planisferios, facendo sinxelas interpretacións con escalas e signos convencionais básicos sobre mapas ou planos da súa entorna	CSB2.5.1. Diferenza entre plano, mapa e planisferios, interpreta unha escala sinxela nun mapa e identifica signos convencionais máis usuais e básicos que poden aparecer nel.	CMCCT CAA	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
		próxima.					
h g	B2.6.Coñecemento e uso de diferentes técnicas, estratexias e instrumentos para orientarse no espazo. Puntos cardinais.	B2.6.Orientarse no espazo próximo empregando algunha técnica de orientación e instrumentos.	CSB2.6.1.Orientase no espazo empregando algunha técnica de orientación e instrumento.	CMCCT CAA	1º	2%	1%
h e	B2.7.A atmosfera. Fenómenos atmosféricos. As nubes e as precipitacións.	B2.7. Identificar a atmosfera como escenario dos fenómenos meteorolóxicos, coñecer algúns destes fenómenos máis frecuentes na súa contorna e explicar, de maneira sinxela como se forman as nubes e as precipitacións.	CSB2.7.1. Identifica e nomea fenómenos atmosféricos e describe as causas que producen a formación das nubes e as precipitacións.	CMCCT CCL	1º	3%	1'5%
h g i e	B2.8.Tempo atmosférico. Instrumentos de medición de variables meteorolóxicas. Construción dunha estación meteorolóxica sinxela. As TIC para a recollida de datos e comparación da información obtida.	B2.8. Identificar os aparatos de medida que se empregan para na recollida de datos. Recoller datos empregando as TIC, representar e interpretar gráficos sinxelos e comparalos coa información na web e prensa dixital ou escrita.	CSB2.8.1. Identifica e sabe usar os distintos aparellos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos.	CMCCT CD CAA	1º	2%	1%
		B2.9. Coñecer cal e a función dunha estación meteorolóxica e facer pequenas observacións.	CSB2.9.1. Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función, confecciona e interpreta gráficos moi básicos de temperaturas e precipitacións.	CSIEE CAA CMCCT	1º	2%	1%
h o	B2.9.Mapas do tempo atmosférico de Galicia.	B2.10 Interpretar o tempo atmosférico en mapas do tempo sinxelos da comunidade autónoma.	CSB2.10.1. Interpreta mapas do tempo sinxelos de Galicia distinguindo os seus elementos principais.	CMCCT CAA	1º	3%	1'5%
h	B2.10. O clima. Grandes zonas climáticas	B2.11.Diferenciar entre clima e	CSB2.11.1.Diferenza entre clima e tempo	CMCCT	1º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
o	mundiais. Comparación do clima do contorno co de outras zonas.	tempo atmosférico, recoñecer as tres grandes zonas climáticas mundiais e comparalas co clima do espazo no que vive.	atmosférico.				
			CSB2.11.2.Nomea as tres grandes zonas climáticas do planeta e identifica algunha característica principal que se identifique co clima da súa contorna.	CMCCT CCL	1º	2%	1%
h e	B2.11. O ciclo da auga: fases.	B2.12. Explicar como se produce o ciclo da auga e as súas fases relacionándoos cos elementos da paisaxe da súa contorna próxima.	CSB2.12.1. Escribe ordenadamente as fases nas que se produce o ciclo da auga.	CMCCT CAA	2º	3%	1'5%
h e o	B2.12.Paisaxe: definición, elementos básicos que caracterizan as paisaxes de Galicia. Características.	B2.13. Explicar que é unha paisaxe, os seus elementos básicos e recoñecer os distintos tipos de paisaxes de Galicia.	CSB2.13.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e recoñece as diferentes tipos de paisaxe básicas na comunidade autónoma.	CMCCT CCL	2º	3%	1'5%
		B2.14. Localizar nun mapa os principais elementos da paisaxe: unidades de relevo e ríos máis importantes da comunidade autónoma e coñecer algunha característica relevante de cada un deles.	CSB2.14.1. Localiza nun mapa os principais elementos da paisaxe: unidades de relevo e ríos máis importantes da comunidade autónoma.	CMCCT CAA	2º	2%	1%
a d e h	B2.13.A intervención humana no medio próximo. A contaminación atmosférica e o cambio climático. Desenvolvemento sostible e consumo responsable.	B2.15. Explicar a importancia e as consecuencias da intervención humana no medio próximo valorando a necesidade dun desenvolvemento sostible.	CSB2.15.1.Explica o impacto e as consecuencias negativas que a acción humana ten sobre o medio máis próximo.	CSC CCL	2º	3%	1'5%
			CSB2.15.2.Explica a importancia de coidar a atmosfera e as consecuencias de non facelo.	CSC CCL	2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			CSB2.15.3 Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e un consumo responsable.	CSC CCL	2º	2%	1%
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE							
a e h o	B3.1.A organización social, política e territorial da localidades e comarca (función e organización). Elaboración dun mapa conceptual de toda a organización.	B3.1.Expoñer e explicar a organización social, política e territorial da contorna próxima a través da interpretación dun mapa mental.	CSB3.1.1.Describe a estrutura básica da organización social, política e territorial da contorna próxima.	CSC CCL	2º	3%	1'5%
a h o	B3.2.Manifestacións culturais e lingüísticas de Galicia	B3.2.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística de Galicia respectando as diferenzas.	CSB3.2.1.Recoñece, partindo da realidade galega, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CSC CEC	2º	2%	1%
b h g	B3.3.Realización dun estudo demográfico da poboación no contexto do centro educativo que simule a poboación dun municipio manexando os conceptos básicos da demografía e representando e interpretando os datos en gráficas.	B3.3.Comprender os principais conceptos básicos demográficos, a través da realización do estudo demográfico da poboación no contexto do centro educativo, representar os datos en gráficas básicas e comunicar os resultados.	CSB3.3.1.Define demografía, comprende os principais conceptos demográficos e os representa en gráficas sinxelas.	CSC CMCCT CCL	2º	2%	1%
h	B3.4.As actividades económicas e produtivas da localidade. Clasificación por sectores. Recursos naturais, materias primas e produtos elaborados.	B3.4.Distinguir entre materias primas e produtos elaborados e asocíalos cos diferentes sectores produtivos e económicos da zona.	CSB3.4.1.Diferenza entre materias primas e produtos elaborados e os asocia cos diferentes sectores produtivos e económicos da contorna.	CMCCT CCL	3º	3%	1'5%
n h	B3.5.Educación Viaria. Adquisición de coñecementos básicos que contribúan a consolidar	B3.5.Coñecer as normas básicas e sinxelas de circulación e utilízalas	CSB3.5.1.Coñece, utiliza e respecta as normas básicas de circulación.	CSC	3º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	condutas e hábitos viarios correctos.	como persoa usuaria de medios de transporte.					
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO							
h o	B4.1. As pegadas da nosa historia: duración e datación dos feitos históricos máis significativos da contorna e de Galicia. Representación do tempo histórico a través de liñas do tempo.	B4.1. Coñecer as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos relevantes de Galicia.	CSB4.1.1. Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C	CMCCT CAA	3º	3%	1'5%
			CSB4.1.2. Sitúa nunha liña do tempo feitos do pasado da súa contorna datando os comezos e finais das épocas estudadas.	CMCCT CAA	3º	3%	1'5%
h o	B4.2.A Prehistoria. A cultura castrexa en Galicia. B4.3.A escritura como fonte histórica. B4.4.A Idade Antiga en Galicia. A romanización.	B4.2. Recoñecer algúns restos ou acontecementos da Prehistoria e Idade Antiga (culturais, artísticos, e feitos) que evidencien o paso do tempo en Galicia e permitan sinalos temporalmente no transcurso da historia.	CSB4.2.1. Identifica no tempo e no espazo algúns dos restos ou acontecementos da Prehistoria e da Idade Antiga de Galicia, describindo algunha característica fundamental.	CMCCT CCEC	3º	3%	1'5%
			CSB4.2.2. Distingue entre prehistoria e historia recoñecendo a importancia das manifestacións escritas como avances que supoñen a transición entre esas épocas.	CSC CCEC	3º	3%	1'5%
			CSB4.2.3. Describe algúns aspectos relacionados coa forma de vida e as estruturas básicas de organización social da cultura castrexa.	CSC CCL	3º	3%	1'5%
h o	B4.5. Vestixios do pasado localizados na contorna próxima como fontes históricas para coñecer o pasado e como elementos integrantes da contorna actual. Os petróglifos e a arquitectura megalítica,	B4.3. Recoñecer algúns vestixios do pasado, presentes na contorna próxima, como fontes históricas para coñecer o pasado e como	CSB4.3.1. Identifica algúns vestixios do pasado na contorna e recoñece o seu valor como fonte histórica.	CSC CCEC	3º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	castrexa e medieval.	elementos integrantes da contorna actual.					
d h o	B4.6.O noso patrimonio natural, histórico e cultural. Os espazos protexidos.	B4.4.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico do contorno próximo e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC	3º	3%	1'5%

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR							
a e	B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral, específica e relevante, sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun breve resumo.	B1.1. Comprender textos orais sinxelos dos medios de comunicación, extraendo o sentido global e información específica.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe.	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LGB1.1.2. Identifica <i>quen, que e onde</i> nunha noticia.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
			LGB1.1.3. Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral sinxelo e valora	CCL CSC	2º	1%	0'5%

			os informativos da radio e da televisión como fonte de información.				
b e i	B1.2. Uso de documentos impresos, dixitais e audiovisuais para obter, informacións relevantes para realizar tarefas de aprendizaxe.	B1.2. Utilizar os documentos audiovisuais como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais para obter a información máis importante e necesaria.	CCL CD CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.2.2. Selecciona informacións relevantes dos documentos audiovisuais para realizar tarefas de aprendizaxe	CCL CD CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b c e o	B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo adecuadamente.	CCL CAA CSC CSEIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa comprensión.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións curtas...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.	CCL CSIEE CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	CCL CSIEE	1º 2º	1%	0'5%

				CAA CCL	3º		
a c e	B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas, respectando as e opinións de quen fala e sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións sen interromper.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a c d e o	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas (expresións espontáneas, informacións, conversas reguladores da convivencia, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, posturas e xestos adecuados).	B1.5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.5.4. Emprega unha postura e xestualidade que transmite predisposición para interactuar cos demais.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.5.5. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%

			LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e	B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: entoación, ritmo e xestualidade.	B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.6.1. Elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.6.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.6.3. Amosa un discurso oral, claro, cunha pronuncia e entoación axeitadas e propias da lingua galega.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B1.7. Produción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social coa axuda de modelos sinxelos e en situación de simulación.	B1.7. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.	LGB1.7.1. Elabora textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	CCL CD CAA CSIEE CSC	2º 3º	1%	0'5%
b d e	B1.8. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.8. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.8.1. Amosa respecto ás ideas e achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
e	B1.9. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.9. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.9.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%

				CSIEE			
a d e o	B1.10. Uso, de forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar, de forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.10.1. Usa, de forma xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.10.2. Identifica o uso de linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a d e o	B1.11. Comparación de textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	B1.11. Comparar textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	LGB1.11.1. Compara textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	CCL CCEC	1º	1%	0'5%
a d e o	B1.12. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.12. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.12.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.12.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER							
b e l j	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos. B2.2. Comprensión de información xeral en textos	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos sinxelos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis).	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC	1º 2º 3º	2%	1%
			LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun	CCL	1º	1%	0'5%

	<p>sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.</p> <p>B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).</p>		<p>texto sinxelo (narrativo, descritivo, expositivo).</p>				
			LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.1.4. Interpreta, personificacións e hipérboles en textos sinxelos.	CCL CAA CSIEE	3º	1%	0'5%
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.1.6. Emprega o dicionario, de xeito guiado, para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender e contrastar información, identificando e interpretando os datos que se transmiten mediante sinxelos gráficos e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de sinxelos gráficos, e ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de sinxelos gráficos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	3º	1%	0'5%
b e	B2.5. Subliñado e resumo da información relevante dun texto sinxelo adecuado ao seu nivel.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA	2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.3.2. Realiza o resumo, a partir de preguntas, dun texto sinxelo.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%

b e	B2.6. Iniciación ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión,cando é preciso.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter información e modelos para a lectura.	B2.5. Utilizar de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	LGB2.5.1. Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	CCL CD CAA	3º	1%	0'5%
			LGB2.5.2. Utiliza de xeito guiado dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE	3º	1%	0'5%
a b e	B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos sinxelos en galego adaptados á idade e aos intereses das alumnas e dos alumnos.	B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos sinxelos en galego, adaptados á súa idade e aos seus intereses.	LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
			LGB2.6.2. Le textos sinxelos en voz alta sen dificultade.	CCL	1º 2º 3º	2%	0'5%
			LGB2.6.3. Le textos, adaptados e próximos á súa experiencia, en silencio, sen dificultade.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b	B2.9. Uso da biblioteca respectando as súas normas de funcionamento e valorándoa como fonte	B2.7. Usar as bibliotecas de aula, e de centro, respectando as normas	LGB2.7.1. Utiliza as biblioteca de aula e de centro respectando as normas básicas do seu	CCL CAA	1º 2º	1%	0'5%

e i	de información e de ocio e participación en actividades literarias. B2.10. Valoración das normas de funcionamento da biblioteca como recurso para acceder facilmente a información moi variada e manter un ambiente agradable de traballo e lecer.	básicas de funcionamento, e participar en actividades literarias.	o funcionamento.	CSC	3º		
			LGB2.7.2. Valora as bibliotecas de aula e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e	B2.11. Mantemento adecuado da súa biblioteca persoal.	B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.8.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e	B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación e de lecer.	B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	LGB2.9.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	CCL CAA CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e m	B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.10.1. Selecciona textos do seu interese, en función dos seus gustos e preferencias.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR							
a b e	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA	1º 2º 3º	2%	1%

			LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL	2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, léxico, morfosintaxe.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e o	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia escolar, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións..., de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, en situacións reais ou simuladas.	B3.2. Producir textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións	CCL CAA CD	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis) de xeito creativo.	CCL CSC CCEC CAA	3º	1%	0'5%
			LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos e descritivos) seguindo un guión establecido.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
			LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%

			LGB3.2.5. Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de preguntas, propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para comunicar información (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora por escrito textos do ámbito académico moi sinxelos (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter e comunicar información.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e j	B3.5. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.	B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	3º	1%	0'5%
b d e i j	B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.5. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.5.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE	3º	1%	0'5%
b e i j	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais sinxelos, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía).	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais sinxelos (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos. LGB3.6.2. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	CCL CD CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
a	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos	B3.7. Coidar a presentación dos	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos	CCL	1º	1%	0'5%

b e o	textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención, de reelaboración da información e dos coñecementos e de expresión creativa.	traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	seguinte as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado...	CD CAA	2º 3º		
			LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
e	B4.1. Uso e identificación intuitiva de terminoloxía moi elemental nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados, enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes e formas verbais.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento na mellora do uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
			LGB4.1.2. Identifica as formas verbais.	CCL CAA	3º	1%	0'5%
			LGB4.1.3. Separa as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA	1º 2º	1%	0'5%
			LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos e adxectivos.	CCL CAA	2º	1%	0'5%
			LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e é quen de cambialo.	CCL CAA	2º	1%	0'5%
b e	B4.2. Uso das normas ortográficas básicas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas nos escritos.	B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas básicas, apreciando o seu valor social e a	LGB4.2.1. Aprecia o valor social das normas ortográficas e a necesidade de cinguirse a elas.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%

		necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.2. Utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas, con especial atención ás maiúsculas.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
e	B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados. B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe elemental nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega, de forma xeral, os signos de puntuación.	CCL	2º 3º	1%	0'5%
			LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	CCL	2º 3º	1%	0'5%
			LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC	3º	1%	0'5%
e	B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa), en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar conectores básicos.	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición e causa.	CCL CAA	3º	1%	0'5%
b e i	B4.7. Uso do dicionario, en papel ou electrónico, de xeito guiado.	B4.5. Usar o dicionario en papel ou electrónico, de xeito guiado.	LGB4.5.1. Usa o dicionario en papel ou dixital de xeito guiado.	CCL CAA CD	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e i o	B4.8. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras polisémicas básicas, en relación coa comprensión e coa produción de textos.	B4.6. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas, para comprender e producir textos.	LGB4.6.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	CCL CAA	2º	1%	0'5%
			LGB4.6.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
a	B4.9. Valoración da lingua galega dentro da	B4.7. Valorar a lingua galega	LGB4.7.1. Valora a lingua galega dentro da	CCL	1º	2%	1%

d e h m o	realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCEC	2º 3º		
a d e m o	B4.10. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos, recoñecer as posibles interferencias e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.8. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que coñece ou está a aprender para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega, recoñecer as posibles interferencias e lograr unha competencia comunicativa integrada.	LGB4.8.1. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas moi evidentes e básicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL CCEC CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
b d e	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos sinxelos, procedentes da literatura galega en xeral, e da literatura galega popular en particular.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos sinxelos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CAA CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b d e	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses do alumnado. B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos	B5.2. Ler textos e obras en galego adaptadas á idade e en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	1º 2º 3º	1%	0'5%

i o	narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.		LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	1º 2º 3º	1%	0'5%
b d e o	B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados..	LGB5.3.1. É quen de identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e o	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	CCL CCEC CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
a d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a d e o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Aposar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Aposa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

OBX	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR							
a c d e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global, ideas, opinións e sentimentos con certa claridade.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, respecto da opinión dos e das demais.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º		
b e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando o valor comunicativo destes.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas.	CCL	1º 2º 3º		
a b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso cunha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia básica en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Diálogos - Exposicións orais seguindo un modelo, e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación. 	CCL CD CAA CSC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%

b e	B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras evidentes a partir do seu contexto de uso.	LCB1.4.1. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.4.2. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
b d e i	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais de textos orais breves e sinxelos de diferente tipoloxía, segundo a forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas médicas....	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.5.3. Responde preguntas sinxelas correspondentes á comprensión literal.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.5.4. Utiliza de xeito guiado a información recollida, para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
b d e i	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.6. Utilizar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe.	LCB1.6.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para obter información.	CCL CD CAA	2º 3º	1%	0'5%
			LCB1.6.2. Transforma en noticias sinxelas feitos cotiáns próximos á súa realidade,	CCL CSC	1º	1%	0'5%

			imitando modelos.				
			LCB1.6.3. Comprende de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC	1º 3º	1%	0'5%
b e	B1.6. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. B1.7. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios, non literarios e propios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB1.7.2. Interpreta diferentes personaxes, reflectindo as súas características esenciais, memorizando e representando as súas accións e xestos máis definitorios.	CCL CAA CCEC	3º	1%	0'5%
b e	B1.8. Produción de textos orais sinxelos de diferente tipoloxía.	B1.8. Producir textos orais adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.8.1. Elabora comprensiblemente textos orais breves e sinxelos do ámbito escolar e social, adecuados ao nivel, imitando modelos.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.8.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental, utilizando nexos básicos.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
a b e	B1.9. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.9. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB 1.9.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	CCL CAA CSC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER							

b e	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta, de distintos tipos de texto próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio diferentes textos.	LCB2.1.1. Le en voz alta, sen dificultade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB2.1.2. Le en silencio textos sinxelos próximos á súa experiencia.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
e	B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade, lidos en voz alta e en silencio, segundo a súa tipoloxía e valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade e valorar a lectura como medio para ampliar o vocabulario, fixar a ortografía correcta e como gozo persoal.	LCB2.2.1. Resume, respondendo a preguntas e reflectindo as ideas principais, textos de diversa tipoloxía textual.	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB2.2.2. Distingue en textos do ámbito escolar e social e de forma xeral, entre as diversas tipoloxías atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB2.2.3. Elabora glosarios coas novas palabras.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Identifica as palabras clave dun texto.	CCL CAA	2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.3.2. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB2.3.3. Formula hipóteses sobre o contido	CCL	1º	1%	0'5%

			do texto a partir do título e de ilustracións redundantes.	CAA	2º 3º		
			LCB2.3.4. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.3.5. Iníciase na utilización do dicionario de xeito guiado.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar momentos de lecer para a lectura voluntaria.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB2.4.2. Selecciona textos do seu interese en función dos seus gustos e preferencias.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.4.3. Identifica e resume o argumento de lecturas realizadas e dá referencias básicas, como o título.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
e i	B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre temas do seu interese e necesarios para as súas tarefas de aula.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC	1º 2º	2%	1%

e					3º		
a e	B2.9. Identificación da finalidade das mensaxes transmitidos polo texto.	B2.7. Identifica a estrutura de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado.	LCB2.7.1. Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	CCL CAA CSC	3º	1%	0'5%
			LCB2.7.2. Formula hipótese, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para buscar información.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR							
b e m	B3.1. Producción de textos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia básica. B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel.	B3.1. Producir textos seguindo un modelo con diferentes intencións comunicativas, cohesivas de xeito elemental, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	LCB3.1.1. Escribe, con axuda e en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, utilizando elementos de cohesión básicos: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	CCL CD CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB3.1.2. Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas, propias do nivel.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB3.1.3. Reproduce textos ditados sinxelos.	CCL	1º 2º	2%	1%

					3º		
			LCB3.1.4. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...). Textualización en frases elementais con secuencia lineal. B3.6. Revisión e mellora do texto.	B3.3. Aplicar, con axuda, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.3.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB3.3.2. Utiliza, con axuda e para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e i	B3.7. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos de carácter informativo sobre diferentes temas do área.	LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de experiencias realizadas.	CCL CAA	3º	1%	0'5%
			LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes, en diferentes soportes (papel e dixital), de carácter redundante co contido: carteis publicitarios, anuncios e cómic.	CCL CD CAA CSIEE	3º	1%	0'5%
a	B3.8. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.5. Usar unha linguaxe respectuosa coa diversidade,	LCB3.5.1. Exprésase, por escrito, evitando unha linguaxe non sexista e non respectuosa	CCL	1º	1%	0'5%

d e m		evitando expresións discriminatorias e prexuízos.	coas diferenzas.	CSC	2º 3º		
e i	B3.9. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de xeito guiado.	B3.6. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.6.1. Usa con axuda as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
e i	B3.10. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro.	B3.7. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LCB3.7.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
b e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro. B4.4. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Recoñece e identifica as categorías gramaticais básicas: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar acción.	CCL	1º	1%	0'5%
			LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro, ao producir textos orais e escritos.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL	1º	1%	0'5%
			LCB4.1.4. Utiliza as normas ortográficas básicas.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
e	B4.5. Recoñecemento das distintas clases de	B4.2. Desenvolver as destrezas e	LCB4.2.1. Utiliza palabras sinónimas,	CCL	1º	1%	0'5%

	<p>palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.</p> <p>B4.6. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos.</p> <p>B4.7. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.</p>	<p>competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>antónimas, polisémicas, frases feitas, na expresión oral e escrita.</p>				
			LCB4.2.2. Utiliza, segundo modelo, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	CCL	2º	1%	0'5%
			LCB4.2.3. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	CCL	1º	1%	0'5%
b e	<p>B4.8. Clases de nomes: comúns e propios.</p> <p>B4.9. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.</p>	<p>B4.3. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p>	LCB4.3.1. Clasifica e usa os tipos de nomes para elaborar textos escritos sinxelos	CCL	1º	1%	0'5%
			LCB4.3.2. Aplica as normas de concordancia de xénero e número, na expresión oral e escrita.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB4.3.3. Aplica, con axuda, as normas de acentuación (sílabas tónicas) nas súas producións escritas.	CCL	1º	1%	0'5%
			LCB4.3. 4. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB4.3.5. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL	1º	1%	0'5%
e j	<p>B4.10. Utilización do material multimedia educativo ao seu alcance e propio da súa idade.</p>	<p>B4.4. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.</p>	LCB4.4.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	CCL CD CAA	3º	1%	0'5%
d	<p>B4.11. Valoración da diversidade da lingua na nosa</p>	<p>B4.5. Valorar a diversidade</p>	LCB4.5.1. Valora a diversidade lingüística da	CCL	1º	2%	1%

e o	comunidade autónoma.	lingüística da comunidade autónoma.	comunidade autónoma.	CSC			
d e o	B4.12. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
d e	B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora e recoñece de forma global, distintos textos literarios sinxelos, como fonte de lecer e de información.	CCL CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
d e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. - Identificación de recursos literarios moi básicos.	B5.2. Facer a lectura expresiva e interpretativa de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria.	LCB5.2.1. Realiza, de xeito guiado, lecturas comentadas de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
d e	B5.4. Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	CCL CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
b e	B5.5. Creación de textos literarios moi sinxelos, en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Reproducir a partir de modelos dados textos literarios moi sinxelos, en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade:	LCB5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios moi sinxelos (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%

		contos e poemas.		CCEC			
a b e	B5.6. Comprensión, memorización e recitado de textos literarios co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	LCB5.5.1. Memoriza e reproduce textos orais moi sinxelos adecuados á súa idade: contos, poemas ou cancións.	CCL CAA CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios breves e sinxelos, axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B.5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	2%	1%

ÁREA DE MATEMÁTICAS

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS							
b e g	B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións	B1.1. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e	MTB1.1.1. Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, contexto do problema, pregunta realizada).	CCL CMCT CAA	1º 2º 3º	4%	2%

	matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.	comprobando as solucións obtidas.	MTB1.1.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	CMCT CAA CSIEE	1º 2º 3º	4%	2%
b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	MTB1.2.1. Planifica o proceso de traballo con preguntas apropiadas: que quero descubrir?, que teño?, que busco?, como o podo facer?, non me equivoquei ao facelo?, a solución é idónea?	CMCT CAA CSIEE	1º 2º 3º	4%	2%
b g i	B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.4. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.3. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionar información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.	MTB1.3.1. Iníciase na utilización de ferramentas tecnolóxicas, nomeadamente a calculadora, para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	CMCT CD CAA	1º 2º 3º	3%	1'5%
BLOQUE 2. NÚMEROS							
e g	B2.1. Números naturais ata o 10.000. B2.2. Nome e grafía dos números ata o 10.000. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas, unidade de millar e decena de millar. B2.4. O sistema de numeración decimal: valor	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 10.000. MTB2.1.2. Aproxima números á decena, centena e millar.	CMCT CCL CMCT	1º 1º	4% 3%	2% 1'5%

	posicional das cifras. B2.5. Identificación do número anterior e o seguinte a un dado.						
b e g	B2.6. Orde numérica. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas, unidade de millar e decena de millar. B2.7. Redondeo de números naturais, ás decenas, centenas e millares.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Realiza correctamente series tanto ascendentes coma descendentes.	CMCT	1º	3%	1'5%
			MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 10.000.	CMCT CAA CCL	1º	3%	1'5%
			MTB2.2.3. Descompón, compón e redondea números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA	1º	4%	2%
b g	B2.8. Operacións con números naturais: adición, subtracción, multiplicación e división enteira por un número dunha cifra. B2.9. Automatización de algoritmos. B2.10. A multiplicación como suma de sumandos iguais e viceversa. B2.11. Construción e memorización das táboas de multiplicar. B2.12. Identificación e uso dos termos propios da multiplicación: factores e produto. B2.13. Identificación e uso dos termos propios da división: dividendo, divisor, cociente e resto. B2.14. Utilización en contextos reais da división para repartir e para agrupar. B2.15. Proba da división relacionando dividendo,	B2.3. Realizar operación e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Constrúe e memoriza as táboas de multiplicar, utilizándoas para realizar cálculo mental.	CMCT	1º 2º	4%	2%
			MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos coa operación de multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA	1º 2º	4%	2%
			MTB2.3.3. Resolve problemas utilizando a multiplicación para realizar recontos, en disposicións rectangulares nos que intervén a lei do produto.	CMCT	1º 2º	3%	1'5%
			MTB2.3.4. Realiza cálculos numéricos coa operación de división dunha cifra na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA	2º	4%	2%

	divisor, cociente e resto en casos sinxelos. B2.16. Utilización da calculadora. B2.17. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.		MTB2.3.5. Identifica e usa os termos propios da multiplicación e da división.	CMCT	2º	3%	1'5%
b g	B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.19. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.	CMCT CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCT CAA CSIEE	1º 2º 3º	3%	1'5%
BLOQUE 3. MEDIDA							
b g	B3.1. Expresión e forma simple dunha medición de lonxitude, capacidade, masa ou peso. B3.2. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.3. Realización de medicións.	B3.1. Seleccionar e utilizar instrumentos e unidades de medida usuais, facendo previamente estimacións e expresando con precisión medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo, en contextos reais.	MTB3.1.1. Identifica as unidades do sistema métrico decimal. Lonxitude, capacidade, masa ou peso.	CMCT	3º	4%	2%
			MTB3.1.2. Mide con diferentes instrumentos elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	CMCT CAA	3º	4%	2%
g	B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. B3.5. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa ou peso.	B3.2. Operar con diferentes medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo.	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple.	CMCT	3º	3%	1'5%
			MTB3.2.2. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	CMCT	3º	3%	1'5%

b e g	B3.6. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados.	B3.3. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicándoo á resolución de problemas.	MTB3.3.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre diversas unidades de medida da mesma magnitude.	CMCT	3º	3%	1'5%
			MTB3.3.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	CCL CAA	3º	4%	2%
			MTB3.3.3. Resolve problemas da vida real utilizando as unidades de medida máis usuais.	CMCT CAA	3º	4%	2%
g	B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación. B3.8. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.9. Cálculos con medidas temporais.	B3.4. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.4.1. Resolve problemas da vida real utilizando as medidas temporais e as súas relacións	CMCT	3º	3%	1'5%
b g	B3.10. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. B3.11. Múltiplos e submúltiplos do euros. B3.12. Equivalencias entre moedas e billetes.	B3.5. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	MTB3.5.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	CMCT CAA CSC	3º	4%	2%
			MTB3.5.2. Calcula múltiplos e submúltiplos do euro.	CMCT	3º	3%	1'5%
b g	B3.13. Resolución de problemas de medida.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos	MTB3.6.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas e de razoamento.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%
			MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas:	CMCT CAA	3º	4%	2%

		matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CSIEE			
BLOQUE 4. XEOMETRÍA							
g	B4.1. Clasificación de polígonos. Lados e vértices. B4.2 Composición e descomposición de polígonos. B4.3. Clasificación de figuras e corpos xeométricos utilizando diversos criterios. B4.4. Figuras xeométricas. Elementos básicos: lado, vértice, base, diagonal, ángulo e eixes de simetría.	B4.1. Identificar figuras planas e corpos xeométricos, nomeando e recoñecendo os seus elementos básicos (lados, vértices, caras, arestas e ángulos).	MTB4.1.1. Coñece e identifica os elementos básicos dos corpos xeométricos (lado, ángulo e vértice).	CMCT	3º	4%	2%
b g	B4.5. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro.	B4.2. Coñecer e distinguir a circunferencia e o círculo, así como os seus elementos básicos.	MTB4.2.1. Coñece e diferencia a circunferencia do círculo e distingue os seus elementos.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%
g	B4.6. Corpos xeométricos: recoñecemento de prismas, pirámides e corpos redondos. Elementos básicos de poliedros: caras, vértices e arestas.	B4.3. Coñecer e diferenciar os poliedros e os corpos redondos, así como os seus elementos básicos.	MTB4.3.1. Identifica corpos redondos e poliedros (prisma, pirámide, cilindro, cono, esfera...).	CMCT	3º	3%	1'5%
b g	B4.7. Comparación e clasificación de ángulos: rectos, agudos, obtusos. B4.8. Uso das TIC no desenvolvemento e asimilación de contidos relacionados coa xeometría.	B4.4. Saber o que é un ángulo e as clases de ángulos.	MTB4.4.1. Distingue entre ángulos agudos, rectos e obtusos.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%
b e	B4.9. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.	B4.5. Interpretar representacións espaciais (esbozo dun itinerario, plano dunha pista) realizadas a	MTB4.5.1. Obtén información puntual e describe unha representación espacial (esbozo dun itinerario, plano dunha pista...)	CMCT CAA	3º	3%	1'5%

g	B4.10. Representación elemental de espazos coñecidos: planos e maquetas. B4.11. Descrición de posicións e movementos nun contexto topográfico. B4.12. As liñas como percorrido: rectas e curvas, intersección de rectas e rectas paralelas.	partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	tomando como referencia obxectos familiares.	CCL			
	MTB4.5.2. Interpreta e describe situacións, mensaxes e feitos da vida diaria utilizando o vocabulario xeométrico axeitado: indica una dirección, explica un percorrido, oriéntase no espazo.		CMCT CAA CCL	3º	4%	2%	
b g	B4.13. Perímetro das figuras planas. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.6.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados utilizando estratexias heurísticas de razoamento.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%
			MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCT CAA CSIEE	3º	3%	1'5%
BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE							
b g	B5.1. Recollida e rexistro de datos sobre obxectos, fenómenos e situacións familiares utilizando técnicas elementais de enquisas, observación e medición. B5.2. Lectura, interpretación e elaboración de táboas de dobre entrada de uso habitual na vida cotiá. B5.3. Interpretación e descrición verbal e escrita de elementos significativos de gráficos sinxelos. B5.4. Realización de gráficas sinxelas: pictogramas, diagramas de barras.	B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	MTB5.1.1. Recolle e clasifica datos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas ou gráficas.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%
			MTB5.1.2. Ordena os datos rexistrados atendendo a un criterio de clasificación.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%
			MTB5.1.3. Interpreta gráficas de táboas extraendo a información explícita.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%

ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL							
e j	B1.1. Establecemento de protocolos de actuación na observación das obras artísticas. B1.2. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medio de expresión de ideas.	B1.1 Describir as características dos elementos presentes no contexto e as sensacións que as obras artísticas provocan.	EPB1.1.1 Establece unha orde ou pautas para seguir no procedemento de observación dos elementos do contexto, e na súa comunicación oral ou escrita.	CCL CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB1.1.2. Describe as características dos feitos artísticos e as sensacións que as obras provocan. e expresa as súas apreciacións persoais cun criterio artístico.	CCL CCEC	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB1.1.3. Identifica e coñece os termos propios da linguaxe plástica.	CCL CCEC	1º 2º 3º	3%	1'5%
e j	B1.3. Interpretación e valoración da información que proporcionan as imaxes no contexto social e comunicación das apreciacións obtidas. B1.4. Indagación sobre diferentes maneiras de representar o espazo.	B1.2. Interpretar o contido das imaxes e representacións do espazo presentes no contexto, con identificación das posicións dos elementos plásticos no espazo.	EPB1.2.1. Interpreta e valora a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.	CCL CCEC	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB1.2.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais.	CCEC CCL	1º 2º 3º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
j b	B1.5. Observación dos materiais empregados nas obras plásticas. B1.6. Exploración de calidades dos materiais (transparencia, rugosidade, lixeireza etc.) e tratamento convencional e sinxelo de texturas, formas e cores sobre diferentes soportes.	B1.3. Clasificar texturas, formas e cores atendendo a distintos criterios.	EPB1.3.1. Clasifica texturas e tonalidades de formas naturais e artificiais exploradas desde diferentes ángulos e posicións.	CCEC CCL	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB1.3.2. Clasifica texturas, formas e cores atendendo a criterios de similitude ou diferenza.	CCEC CCL	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB1.3.3. Diferenza e recoñece as diferentes texturas, liñas, formas e cores nas composicións artísticas.	CCEC CCL	1º 2º 3º	4%	2%
j a b	B1.7. Descrición de profesionais relacionados/as coas artes plásticas e visuais. B1.8. Procura de información sobre as manifestacións culturais e artísticas do contexto.	B1.4. Identificar e valorar recoñecidos/as autores/as e as súas obras máis significativas, facendo fincapé na cultura propia.	EPB1.4.1. Describe varias profesións relacionadas coas artes plásticas.	CCEC CSC CCL	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB1.4.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da cultura propia e de outras, e sobre a súa obra.	CCEC CSC CAA	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB1.4.3. Aмосa interese por coñecer formas de expresión de autores/as e a súa obra, empregando as tecnoloxías da información.	CCEC CSC CD	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB1.4.4. Relaciona artistas coas obras máis representativas.	CCEC CSC CCL	1º 2º 3º	3%	1'5%
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA							

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
j b	<p>B2.1. Planificación e organización para axustar o proceso de creación individual e en grupo ás intencións previstas, seleccionando adecuadamente os materiais, os instrumentos e as técnicas.</p> <p>B2.2. Elaboración de imaxes usando técnicas e recursos diversos.</p> <p>B2.3. Construción de estruturas con volume.</p>	B2.1.Utilizar instrumentos, técnicas e materiais adecuados para alcanzar un produto artístico final.	EPB2.1.1. Utiliza cores (primarias e mesturadas) e tonalidades cunha intención estética, manexando diferentes técnicas.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.2. Manexa lapis de cores, témperas, rotuladores, sombreamento, acuarelas etc.) para a composición de obras.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.3. Manexa material diverso nas producións plásticas, explorando diversas técnicas e actividades manipulativas.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.4. Practica o recorte e pega materiais de diferentes texturas.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.5. Completa figuras seguindo as liñas como guía.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.6. Combina técnicas de picado, encartado e pegado.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.7. Utiliza a cuadrícula como referencia para copiar e representar modelos, de maneira proporcionada.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%

OBX.	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			EPB2.1.8. Usa a técnica de colaxe con limpeza e precisión, manexando diferentes técnicas.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.9. Fai composicións correctamente a partir do eixe de simetría.	CCEC CMCCT	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.10. Crea imaxes tridimensionais co recorte e o pegado.	CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
			EPB2.1.11. Debuxa a figura humana, usando a cuadrícula para alcanzar as proporcións axeitadas.	CCEC CMCCT	1º 2º 3º	4%	2%
a j	B2.4. Selección e uso responsable de materiais apropiados segundo as súas posibilidades plásticas e o fin para o que se previron. B2.5. Establecemento de protocolos de actuacións no proceso de creación individual e/ou colectiva.	B2.2. Coidar o material e os espazos e utilízalos adecuadamente.	EPB2.2.1. Coida e utiliza adecuadamente os recursos de traballo.	CCEC CSC	1º 2º 3º	5%	2'5%
a c	B2.6. Respecto polas normas e pola repartición de tarefas establecidas no grupo. B2.7. Respecto polas ideas e os traballos individuais.	B2.3. Respectar e valorar o traballo individual e en grupo.	EPB2.3.1. Leva a cabo proxectos en grupo respectando as ideas das demais persoas e colaborando coas tarefas que lle foran encomendadas.	CSC CCEC CAA	1º 2º 3º	4%	2%
j i	B2.8. Utilización de recursos dixitais para a elaboración de producións artísticas.	B2.4. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para buscar material para as	EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse sobre o seu contexto cultural e	CCEC CD	1º 2º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	B2.9. Compilación de imaxes para complementar textos (carteis, anuncios, esquemas etc.).	creacións propias ou colectivas.	artístico.		3º		
			EPB2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para buscar material para as súas creacións artísticas.	CCEC CD	1º 2º 3º	3%	1'5%

ÁREA DE VALORES CÍVICOS E SOCIAIS

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA							
m k	B1.1. O autoconhecimento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. B1.2. Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconcepción.	VSCB1.1.1. Reflexiona sobre os trazos característicos da súa personalidade e verbaliza as conclusións. VSCB1.1.2. Expresa a percepción da súa propia identidade, integrando a representación que fai dun mesmo ou dela mesma e a imaxe que expresan os demais.	CSC CSIEE	1º	2%	1%
m	B1.3. O autoconcepción. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	CSC CCL CSIEE	1º	2%	1%
a m	B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.5. O autocontrol. A regulación dos sentimentos.	B1.3. Estructurar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.3.1 Aplica o autocontrol á toma de decisión. VSCB1.3.2. Realiza un adecuado	CSC CSIEE	1º	2%	1%
				CSC	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.		recoñecemento e identificación das súas emocións e das demais persoas.	CSIEE			
			VSCB1.3.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL	1º	2%	1%
b m	B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE	1º	3%	1'5%
			VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	CSC CSIEE	1º	2%	1%
			VSCB1.4.3. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas con axuda dunha persoa adulta.	CSC CAA CSIEE	1º	2%	1%
m	B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.5.1. Emprega algunha estratexia para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC CSIEE	1º	2%	1%
a	B1.8. A iniciativa persoal. As accións creativas. A consecución de logros.	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	CSIEE CSC	1º	2%	1%
			VSCB1.6.2. Define e formula claramente	CSC	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			problemas de convivencia.	CCL			
b	B1.9. A responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. A asunción dos propios actos.	B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	VSCB1.7.1. Reflexiona, respondendo a preguntas, as consecuencias das súas accións.	CSC CCL CSIEE	1º	2%	1%
			VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	CSC CSIEE	1º	2%	1%
BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS							
m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Expresar con claridade opinións, sentimentos e emocións.	CCL CSC CSIEE	2º	2%	1%
			VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	CCL CSC	2º	2%	1%
			VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	CCL CAA CSIEE	2º	2%	1%
			VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	CCL CSC	2º	2%	1%
b m	B2.2. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.	CSC CCL	2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e			VSCB2.2.2. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	CAA CSIEE CSC CCL	2º	2%	1%
c m e	B2.3. A comunicación expresiva. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación.	CCL CSC	2º	2%	1%
			VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores.	CCL CSC	2º	2%	1%
e m	B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.4. Empregar a aserción.	VSCB2.4.1. Expressa abertamente as propias ideas.	CCL CSC CSIEE	2º	2%	1%
			VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	CCL CSC	2º	2%	1%
m	B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda.	B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.5.1 Relaciona, con axuda dunha persoa adulta, diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	CCL CSC CAA	2º	2%	1%
c m	B2.6.A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	CSC	2º	2%	1%
			VSCB2.6.2. Participa activamente en	CSC	2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			actividades que contribúen á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	CSIEE			
a	B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.	B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.	CSC	2º	3%	1'5%
			VSCB2.7.2. Recoñece, e identifica as calidades doutras persoas.	CSC	2º	2%	1%
c m	B2.8. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo, amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	CSC CSIEE	2º	2%	1%
			VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	CSC CSIEE	2º	2%	1%
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS							
b m	B3.1 Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.	B3.1 Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1 Establece relacións de confianza cos iguais e coas persoas adultas.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
			VSCB3.1.2 Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
			VSCB3.1.3 Pon de manifesto unha actitude aberta cara ás demais persoas compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
b	B3.2 A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación	B3.2 Traballar en equipo favorecendo a interdependencia	VSCB3.2.1 Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA CSIEE	3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	<p>equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <p>B3.3. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa.</p>	positiva e amosando condutas solidarias.		CSC			
			VSCB3.2.2. Practica as estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC	3º	2%	1%
			VSCB3.2.3. Practica as estratexias de axuda entre iguais	CAA CSIEE CSC	3º	2%	1%
			VSCB3.2.4. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC	3º	2%	1%
			VSCB3.2.5. Emprega destrezas de interdependencia positiva.	CSC CSIEE CAA	3º	2%	1%
a	B3.4. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Participa na elaboración das normas da aula.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
			VSCB3.3.2. Respecta as normas do centro escolar.	CSC	3º	2%	1%
c m	B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos, coa axuda dunha persoa adulta, de modo construtivo.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
			VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.	CCL CSC	3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
		positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.3. Analiza as emocións e sentimentos das partes en conflito.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
a	B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española.	B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia valorando as condutas que os protexen.	VSCB3.5.1. Expón os dereitos básicos da infancia.	CSC CCL	3º	2%	1%
d m	B3.7. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares. VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	CSC CSIEE CSC CSIEE	3º 3º	2%	1%
n	B3.8. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. B3.9. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.7. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.7.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
			VSCB3.7.2. Expón as causas de diferentes accidentes de tráfico	CSC CCL	3º	2%	1%
			VSCB3.7.3. Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	CSC CCL CMCT CD	3º	2%	1%

4.2. INSTRUMENTOS E PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN COMÚNS A TODAS AS ÁREAS.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa. ▪ Avaliación de contidos, probas correspondentes á unidade. ▪ Avaliación para competencias, proba correspondente á unidade. ▪ Outros documentos gráficos ou textuais. ▪ Debates e intervencións. ▪ Proxectos persoais ou de grupo. ▪ Representacións e dramatizacións.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa do traballo diario. ▪ Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación. ▪ Valoración cuantitativa do progreso individual (calificacións). ▪ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións e puntualizacións). ▪ Valoración cuantitativa do progreso colectivo. ▪ Valoración cualitativa do progreso colectivo.

5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.

PRINCIPIOS XERAIS

1. A finalidade da educación primaria é facilitarles aos alumnos e ás alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalos/as para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.
2. A acción educativa procurará a integración das experiencias e aprendizaxes do alumnado e adaptarse aos seus ritmos de traballo.
3. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe en máis dunha competencia ao mesmo tempo.
4. Os centro docente desenvolverá as medidas de atención á diversidade establecidas pola consellería, adaptándoas ás características do alumnado e á súa realidade educativa, co fin de atender a todo o alumnado. Así mesmo, se arbitrarán métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, que favorezan a capacidade de aprender por si mesmos/as e promovan o traballo en equipo.
5. Desde o centro se promoverán compromisos coas familias e cos propios alumnos e alumnas nos que se especifiquen as actividades que uns e outros se comprometen a desenvolver para facilitar o progreso educativo.
6. Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das disciplinas de cada curso, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballaranse en todas as materias.
7. Se fomentará a calidade, equidade e inclusión educativa das persoas con discapacidade, a igualdade de oportunidades e non-discriminación por razón de discapacidade, medidas de flexibilización e alternativas metodolóxicas, adaptacións curriculares e outras medidas de atención á diversidade.
8. Se promoverá o desenvolvemento dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero, e dos valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

1. Nesta etapa poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

2. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

4. A lectura constitúe un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato. Co fin de fomentar o hábito da lectura, os centros docentes organizarán a súa práctica docente de xeito que se garanta a incorporación dun tempo diario de lectura non inferior a trinta minutos.

5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.

6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.

7. Os mecanismos de reforzo, que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

- Libros de texto.
- Cadernos de traballo.
- Materiais didácticos tanto comercializados como de elaboración propia.
- Fichas de reforzo e apoio.
- Fichas de avaliación.
- Ordenador e pizarra dixital.
- Biblioteca de aula e de centro.
- Recursos didácticos das páxinas web.
- Dicionarios.
- Mapas.
- Murais.
- Material manipulable e experimental propio de cada área.

7. AVALIACIÓN.

O referente para avaliar as aprendizaxes do alumnado son os criterios de avaliación e a súa concreción nos estándares de aprendizaxe avaliábeles. No deseño das situacións de aprendizaxe tomaranse en consideración todos os elementos do currículo, entre eles os procedementos e instrumentos de avaliación, así como os criterios de cualificación que permitan avaliar tanto os resultados de área como o nivel de competencias alcanzado polos alumnos e as alumnas.

Contamos cos seguintes procedementos de avaliación:

- Procedementos de avaliación inicial: a avaliación inicial levarase a cabo no mes de setembro. Será realizada a través da observación e de diferentes actividades de ensino / aprendizaxe que permitan observar e comprobar tanto o desenvolvemento de contidos como de competencias en todo o alumnado. As actividades poderán ser tanto escritas, como manipulativas ou orais. Dita avaliación inicial permitirá deseñar a programación de aula, partir do nivel do alumnado e adaptar o proceso ás necesidades individuais de cada alumno/a. Os aspectos relevantes serán rexistrados por escrito e informárase as familias
- Procedementos de avaliación continua: a avaliación continua será inherente á propia práctica docente. As propias actividades de ensino / aprendizaxe permitirán ir regulando o proceso, xestionando erros e afianzando éxitos. Utilizaremos diferentes instrumentos de avaliación, tales como probas escritas, demostracións prácticas, ... En cada tarefa integrada ou proxecto avaliaremos os seus correspondentes estándares establecendo diferentes niveis de desempeño para cada alumno/a. En todas as áreas, excepto nas áreas de ciencias a avaliación é continua. Nas áreas de ciencias será trimestral, xa que son bloques de contidos cerrados.
- Procedementos da avaliación final: a avaliación final ou sumativa virá dada polo perfil de área ou competencia, así como pola correspondente ponderación dos estándares. Nas áreas de ciencias, a nota final será a media das notas das avaliacións trimestrais.

7.1. MÍNIMOS ESIXIBLES

CIENCIAS DA NATUREZA

- Coñecer as partes e as funcións vitais do noso corpo. Nomear as etapas da vida e coñecer as súas características.
- Identificar os sentidos e os seus órganos, así como coñecer as partes principais destes, a información que recolle cada sentido e os hábitos saudables para coidalos.
- Identificar os diferentes grupos de alimentos. Saber o que son os nutrientes, clasificalos e sinalar para que se necesita cada un.
- Clasificar os animais en vertebrados e invertebrados e coñecer as características principais de cada un dos grupos.
- Identificar as partes das plantas e as súas características e coñecer as súas funcións.
- Coñecer a vexetación dos bosques, matogueiras, pradarías e desertos.
- Diferenciar entre animais acuáticos e terrestres e coñecer as súas características.
- Identificar animais e plantas de Galicia.
- Coñecer o concepto de materia e identificar as súas propiedades e estados.
- Coñecer os estados da auga e analizar os cambios que pode sufrir.
- Coñecer algúns tipos de enerxía, distinguir entre enerxía renovable e non renovable e manifestar a importancia de aforro da enerxía.
- Coñecer e practicar a regra dos tres erres.
- Saber o que é unha forza e definir a forza da gravidade.
- Saber o que son as máquinas, identificar os seus usos e diferenciar entre máquinas simples e complexas.

CIENCIAS SOCIAIS

- Coñecer o Sistema Solar, identificando os diferentes astros que o forman e as súas características. Comprender e explicar o movemento de rotación e traslación da Terra.
- Coñecer as capas da Terra.
- Describir as diferentes formas de representar a Terra e diferenciar entre os distintos tipos de mapas.
- Situar nun planisferio os océanos e os continentes.

- Coñecer as características do aire.
- Comprender os distintos fenómenos atmosféricos e coñecer como se forman as nubes.
- Definir o concepto de clima e identificar os climas da Terra.
- Coñecer os estados da auga, os seus cambios e o seu ciclo e identificar os sitios da natureza onde nos atopamos auga.
- Analizar as características das paisaxes: relevo, elementos naturais e artificiais e conservación.
- Nomear as principais características da paisaxe de Galicia.
- Recoñecer as características das aldeas, vilas e cidades, así como o órganos de goberno dun municipio e os seus servizos.
- Distinguir os sectores nos que se clasifica o traballo: primario, secundario e terciario, e as características principais dos mesmos.
- Recoñecer os instrumentos e as unidades que se utilizan para a medición do tempo.
- Coñecer as etapas nas que se divide a historia.
- Coñecer a Prehistoria e a Idade Antiga de Galicia.

MATEMÁTICAS

- Ler, escribir, descompoñer, comparar e ordenar números naturais de cinco cifras.
- Coñecer os números ordinais ata o trixésimo noveno.
- Recoñecer e realizar sumas, restas, multiplicacións e divisións.
- Resolver problemas e situacións sinxelas, de suma, resta, multiplicación e división da vida cotián.
- Coñecer os números romanos e saber aplicar as súas regras.
- Recoñecer, representar, ler, escribir e compara fraccións.
- Recoñecer e representar décimas e centésimas.
- Ler, escribir, descompoñer e realizar operacións con números decimais.
- Coñecer e utilizar as unidades naturais de medida (palmo, pé, paso), e as de lonxitude, capacidade e masa e realizar estimacións e resolver problemas de medidas de lonxitude, tempo, capacidade e masa relacionadas con situacións da vida cotiá.
- Ler e representar as horas en reloxos analóxicos e dixitais e resolver problemas reais onde aparezan as horas
- Identificar, nomear, clasificar e trazar as liñas e figuras fundamentais.
- Recoñecer, clasificar e medir ángulos.
- Buscar, interpretar e rexistrar datos numéricos para elaborar táboas e gráficos.
- Presentar de forma clara, limpa e ordenada os cálculos, tamén os trazados de figuras xeométricas.

LINGUA CASTELÁ E LINGUA GALEGA

- Coñecer e utilizar o vocabulario básico do nivel na expresión escrita e oral.
- Recoñecer as unidades básicas da lingua e as principais clases de palabras (substantivos, artigos, adxectivos, pronomes persoais, determinantes e verbos).
- Coñecer e utilizar correctamente as normas ortográficas propias do nivel.
- Desenvolver habilidades de comprensión lectora.
- Interpretar e utilizar a linguaxe non verbal.
- Localizar información en diferentes fontes: dicionarios, libros, enciclopedias,...
- Identificar os elementos rítmicos dun poema e empregar a rima consoante en pequenos poemas.
- Ler con fluidez, ritmo e entoación axeitados.
- Participar en situacións comunicativas da aula tomando en consideración os hábitos e as regras que rexen estas situacións.
- Comprender textos orais de uso habitual procedentes de diferentes soportes, identificando a información máis relevante. Usar estratexias elementais para

comprender as mensaxes que se escoitan, atendendo a sinais relevantes coma o ton de voz ou os xestos e formulando preguntas sobre o que non se comprende ben.

- Expresar oralmente vivencias, feitos, sentimentos ou emocións, e comunicar mensaxes de xeito organizado.
- Coñecer e reproducir textos de literatura oral, especialmente a popular.
- Localizar información concreta e realizar inferencias directas na lectura de textos.
- Producir e reescribir textos diferentes e diversos con variados obxectivos comunicativos, seguindo modelos e observando estratexias de planificación, textualización (coidando as normas ortográficas elementais e os aspectos básicos da organización textual) e revisión de escritos. Iniciar o uso do procesador de texto para composicións sinxelas.
- Ler textos diversos dos traballados e creados na aula, con descodificación e entoación axeitada, coa finalidade de gozar e/ou aprender coa escoita lectora.
- Amosar iniciativa e interese pola lectura.
- Valorar a lectura como fonte de diversión.
- Presentar os seus traballos cunha caligrafía clara e limpa.

* Ademais en lingua galega considerárase como mínimos:

- Identificar mudanzas que se producen nas palabras, enunciados e textos facendo substitucións, supresións, cambios de orde e observar as modificacións que se poden dar na comprensión e na expresión escrita.
- Memorizar e reproducir textos orais propios da literatura galega.
- Coñecer textos da literatura infantil galega (poesía, contos, cómics, ...) adecuados ao nivel, coa finalidade de disfrutar da lectura.
- Comparar textos orais e escritos producidos en diferentes variedades da lingua galega.
- Valorar a lingua galega e os recursos literarios da tradición oral.

PLÁSTICA

- Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética e a creación artísticas para promover a percepción e a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.
- Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa e de forma individual.
- Interese pola manipulación e pola exploración de materiais e de técnicas diversas.

VALORES CÍVICOS E SOCIAIS

- Traballar en equipo valorando o esforzo individual e colectivo.
- Expresar as súas opinións, sentimentos e emocións.
- Participar na resolución de conflitos.
- escoitar e respectar as opinións dos/as compañeiros/as, aceptando as diferenzas individuais.
- Respecta as regras nos xogos e no traballo en equipo.
- Respecta as normas da aula e do colexio.
- Colabora nas diferentes actividades que se propoñan dende a aula ou o colexio.

7.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

	<i>Cráterios</i>
1. Traballo autónomo (aula e outros espazos). 10%	<ul style="list-style-type: none"> • Realización sen axuda externa. • Estimación do tempo empregado para resolver unha actividade. • Grao de adquisición de aprendizaxes básicas. • Orde e limpeza na presentación. • Caligrafía.

	<ul style="list-style-type: none"> • Destrezas. • Revisión do traballo antes de dalo por finalizado. • Valoración entre o traballo da clase e o da casa. • Creatividade.
<p>2. Probas orais e escritas.</p> <p style="text-align: center;">60%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valoración da aprendizaxe dos contidos. • Valoración dos procesos seguidos e dos resultados. • Expresión oral do procedemento seguido ao resolver unha actividade. Coherencia e adecuación. • Valoración do tempo empregado/tempo necesario para resolver unha actividade. • Orde, limpeza e estrutura do traballo presentado. • Caligrafía lexible. • Tempo de realización. • Destrezas.
<p>3. Participación e seguimento das clases (intervencións orais, tipo de respostas...).</p> <p style="text-align: center;">10%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel e calidade das intervencións. • Mensaxe estruturada. • Uso de vocabulario apropiado. • Comportamento. • Esfuerzo. • Interese.
<p>4. Traballo cooperativo. Valoración individual e en grupo.</p> <p style="text-align: center;">10%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Capacidade de traballo cooperativo. • Grao de comunicación cos compañeiros e compañeiras. • Resolución de conflitos. • Interese, motivación. • Creatividade. • Iniciativa. • Opinión persoal do traballo e de como se fixo.
<p>5. <i>Dossier</i> de traballo individual.</p> <p style="text-align: center;">10%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Presentación clara e ordenada. • Actualizado. • Razoamento da selección das producións que forman o <i>dossier</i>.

7.3. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DOS ALUMNOS/AS.

O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa.

A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

Atenderase especialmente aos resultados das avaliacións individualizadas de terceiro curso de educación primaria.

O claustro deste dentro, con carácter xeral, establece as seguintes normas na promoción ou non promoción entre os distintos cursos.

Promoción de curso:

- **Promocionará** aquel alumno/a que obteña cando menos a cualificación de SUFICIENTE en todas as áreas.
- **Promocionará** o/a alumno/a que, aínda que non obteña a cualificación de SUFICIENTE en todas as áreas xa repetise ao longo da etapa.
- **Non promocionará** o/a alumno/a que teña a cualificación de INSUFICIENTE en dúas áreas si estas son as das linguas (galego e castelán) ou ben unha área das citadas de lingua e a de matemáticas. E ó mesmo tempo teña un desenvolvemento das competencias clave e un grao de madurez tal, que dificulten gravemente o seu traballo no seguinte nivel.
- **O alumno con NEE será avaliado tendo en conta a súa adaptación curricular significativa**, é dicir, tomaranse como referencia para a súa promoción os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe fixados nas respectivas adaptacións.

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO				
INDICADORES DE LOGRO	ESCALA			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3. Conseguiuse a motivación do alumnado?				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5. Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7. Tomouse algunha medida curricular para atender ao alumnado con NEAE?				
8. Tomouse algunha medida organizativa para atender ao alumnado con NEAE?				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12. Valorouse adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado dentro do grupo?				

AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE				
INDICADORES DE LOGRO	ESCALA			
	1	2	3	4
1. Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade?				
2. Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para o alumnado con NEAE?				
3. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas?				
4. Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5. Poténcianse estratexias de animación á lectura, de comprensión e de expresión oral?				
6. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino / aprendizaxe?				
7. Préstase atención aos temas transversais?				
8. Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
9. As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares?				
10. Avaliáse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación, ...?				

9. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE.

No marco do Decreto 229/2011, enténdese por medidas de atención á diversidade aquelas actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado. Estas medidas clasifícanse en:

1. Medidas ordinarias de atención á diversidade. Son todas aquelas que faciliten a adecuación do currículo prescrito, sen alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características do alumnado. Estas medidas teñen como finalidade dar resposta ás diferenzas en competencia curricular, motivación, intereses, relación social, estratexias, estilos e ritmos de aprendizaxe, e están destinadas a facilitar a consecución dos obxectivos e competencias establecidas nas diferentes ensinanzas. Algunhas destas medidas a desenvolver serían:
  - a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
  - b) Adecuación das programacións didácticas ao alumnado. En todo momento teranse en conta as características, motivacións e intereses do alumnado para deseñar as

diferentes tarefas que permitan desenvolver e acadar os estándares e os criterios de avaliación.

- c) Metodoloxías basadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
- d) Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación. A avaliación entenderase como un elemento regulador e potenciador da aprendizaxe. O alumnado con algún tipo de dificultade ou necesidade específica de apoio educativo contarán con todas aquelas adaptacións que sexan precisas e que permitan a compensación de ditas dificultades.
- e) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria. Este tipo de reforzo e apoio será deseñado e implementado contando sempre co asesoramento do D.O.
- f) Programas de habilidades sociais. Traballarase a xestión de conflitos, a intelixencia emocional e a empatía de forma transversal.

2. Medidas extraordinarias de atención á diversidade. Son todas aquelas dirixidas a dar resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou a modalidade de escolarización. Aplicaranse unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultar estas insuficientes.

10. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

En relación ás actividades complementarias sinalar que:

- Participaremos nas celebracións de festas populares co Centro (Magosto, Entroido, Samaín, Maíos ...) e nas efemérides programadas polo equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares en colaboración co Equipo da Biblioteca e o Equipo de Dinamización da Lingua Galega (Día da Paz, Día contra a violencia de xénero, Día do Libro...).
- Realizaremos todas aquelas visitas culturais, deportivas, ... que se organicen o longo do curso e que sexan de interese para o alumnado.
- Acudiremos a todos os actos culturais que nos ofrezcan dende os diferentes organismos do Concello de Ferrol.

En canto as tarefas extraescolares do alumnado, estas serán deseñadas polo profesorado de tal xeito que supoñan un reforzo dos contidos e competencias traballados. Ditas tarefas serán axustadas á idade do alumnado e as súas necesidades individuais. Fomentarase a responsabilidade dos alumnos e alumnas na súa formación e a súa autonomía, en liña coa cultura do esforzo e do traballo.

11. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS.

Periodicamente revisarase:

- A adecuación dos obxectivos didácticos e da selección de contidos, segundo o grao de

consecución dos mesmos polo grupo de alumnos e alumnas.

- Analizarase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias.
- Revisarase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos e alumnas.
- Procederase ao análise dos materiais empregados.
- Nas reunións de coordinación intentarase mellorar a coordinación analizando o punto no que se atopa o grupo de aula.
- Analizarase se as reunións que se manteñen coas familias son as adecuadas en cantidade e en calidade para que os pais se sintan motivados e apoiem o traballo dos fillos e fillas na casa e na aula.
- Procederase tamén ao análise da distribución dos espazos na aula, de forma de buscar as posibles interaccións que posibiliten unha mellor adecuación ao traballo que se desenvolve.

12. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS.

Na reunión de pais, por cursos, que se celebrará no mes de setembro procederase a darlles conta da marcha do curso, con normas a seguir e orientacións cara ao estudo dos seus fillos e fillas.

Informaráselles dos criterios de promoción de curso, así como dos obxectivos, competencias, contidos e criterios de avaliación das distintas áreas, indicándolles que teñen á súa disposición ditos documentos na secretaría do centro para poder miralos cando lles sexa preciso.

Así mesmo, informaráselles de como será a avaliación trimestral e de onde sairá a nota de cualificación trimestral.

Recordaráselles o horario de atención a pais e a dispoñibilidade dos titores a recibilos en horario distinto ao da titoría, sempre que sexa posible.

E, por último, pediráselles a súa colaboración e implicación para mellorar a calidade do ensino, coa intención de que se convertan en axentes activos do proceso de ensinanza / aprendizaxe dos seusfillos/as.